

A bírálóbizottság értékelése

Juhász József értekezése olyan eredeti tudományos mű, amelyben a szerző több évtizedes kutatásai és a vonatkozó nemzetközi szakirodalom új eredményei összegződnek.

A második Jugoszlávia felbomlásáról a közelmúltig keletkezett nemzetközi, jobbra angol nyelvű szakirodalomból vett reprezentatív mintát a szerző a saját maga által felállított rendszerbe foglalva interpretációs kereteket, paradigmákat, vitákat és magyarázatokat és ezek ideológiai gyökereit tette összehasonlító kritikai vizsgálat tárgyává.

Az értelmezés kereteinek megrajzolása a disszertáció egyik legfontosabb tudományos eredménye és újdonsága.

A szerző mindvégig kellő távolságtartással és objektivitással viszonyult a bemutatott munkákhoz, az egyes koncepciók tárgyalásánál és ismertetésénél mindvégig sikeresen törekedett az objektivitásra. Ennek egyik ékes bizonyítéka az a fejezet, ahol meggyőzően bemutatja, hogyan és mennyiben járult hozzá Tuđman politikája a szerb-horvát viszony elmérgesedéséhez s ahhoz, hogy Milošević stratégiája beérjen.

A szerző nemcsak összegzését adja a délszláv válság és a második Jugoszlávia történetének, hanem kutatásai alapján saját nézőpontját is kifejezésre juttatta, s a magyar, de a külföldi tudományosság számára is releváns módon tovább is építi az arról alkotott képet.

A magyar történetírásban Juhász József elsőként foglalta össze a jugoszláv állam dezintegrációjáról szóló értelmezéseket, módszerei, szemléletmódja és új adatai miatt is a délszláv térség kutatásában mértékadó munka, amely kiindulópontként és vitaalapként szolgálhat későbbi kutatásoknak.

A szerző folyamatosan reflektál az általa vizsgált szakirodalmi művek állításaira, interpretációira, így saját véleménye is megjelenik a tárgyalt kérdésköröket illetően.

A bizottság egybehangzó véleménye ugyanakkor, hogy a különféle délszláv nyelveken megjelent munkák nagyobb arányban jelenhettek volna meg az értekezésben, és érdemes lett volna nagyobb teret szentelni a kelet-közép-európai átalakulási folyamatok és a jugoszláviai eseményekre adott nyugati reakciók összehasonlító vizsgálatának is.

Kiadása esetén szükséges lenne egy olyan fejezet, amelyben a szerző összegezi véleményét a vizsgált paradigmákat illetően és választ ad a címben feltett kérdésre.